

Gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn Deontologische code

INLEIDING

De raadsleden engageren zich om de bestaande wettelijke regels die deontologische plichten vastleggen ten volle te respecteren.

Het betreft hier met name volgende regels:

- De onverenigbaarheden zoals opgenomen in het decreet lokaal bestuur, artikel 10
- De verboden handelingen zoals opgenomen in het decreet lokaal bestuur, artikel 27 §2
- Decreet van 6 juli 2001 op de intergemeentelijke samenwerking: onverenigbaarheden, alsook het maximum aantal mandaten en latere wijzigingen
- Decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams parlement, de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden en latere wijzigingen
- Wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, alsook de Wet van 26 juni 2004 tot uitvoering en aanvulling van de Wet van 2 mei 1995 en latere wijzigingen
- Artikel 458 van het Strafwetboek aangaande het beroepsgeheim en latere wijzigingen.

1. HET STATUUT VAN DE CODE

Artikel 1

De deontologische code van de gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn inzake dienstverlening aan de bevolking, hierna de deontologische code te noemen, is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn als leidraad nemen bij hun dienstverlening aan de bevolking. Deze code is ook van toepassing voor groepen van gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn die aan collectieve dienstverlening doen, alsook op medewerkers of derden die in opdracht van gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn handelen.

Artikel 2

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn moeten erover waken dat zij, ook buiten hun politieke activiteiten en in het licht van deze code, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die de eer en de waardigheid van hun mandaat kunnen schaden.

Artikel 3

Wanneer in deze code gemakshalve telkens gesproken wordt over de burger of de bevolking, moet dit wel degelijk zo worden begrepen dat het niet enkel over een persoon kan gaan, maar ook over een groep, een vereniging of een bedrijf.

2. ALGEMENE PLICHTEN, DOELSTELLINGEN EN UITGANGSPUNTEN

Artikel 4

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn zullen voor de omschrijving van hun eigen dienstverleningsactiviteiten geen verwarring creëren met officieel door overheden ingestelde dienstverlening.

Artikel 5

Bij hun optreden in en buiten het lokale bestuur en in hun contacten met individuen, groepen, instellingen en bedrijven geven de gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn voorrang aan het algemeen belang boven particularistische belangen en zij vermijden elke vorm van belangenvermenging.

Artikel 6

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard ook en mag geen vorm van leden- of cliëntenwerving inhouden.

Artikel 7

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn moeten op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers die op hun dienstverlening een beroep doen, zonder onderscheid van geslacht, ras, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische of religieuze overtuiging, gender en seksuele geaardheid, partijvoorkeur of persoonlijke gevoelens jegens hen.

Artikel 8

Tussenkomsten bij gerechtelijke en politionele instanties om de juridische besluitvorming in individuele dossiers te beïnvloeden, bijvoorbeeld om een proces-verbaal te laten seponeren, zijn verboden.

3. SPECIFIEKE BEPALINGEN

3.1. Het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn als informatiebemiddelaar en als doorverwijzer

Artikel 9

Het behoort tot de wezenlijke taken van de gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn om informatie te ontvangen en te verstrekken en om door te verwijzen naar de geëigende private- of overheidsdiensten of instanties.

Artikel 10

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen of mogen informatie ter beschikking stellen over de werking van ombudsdiensten en de diensten die instaan voor het behandelen van klachten van de burger over het optreden van de overheid.

Artikel 11

Bestuurlijke en gerechtelijke informatie waarop de vraagsteller geen recht heeft, die de goede werking van de administratie of het gerecht kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag door de gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn niet worden doorgegeven. In het bijzonder zullen de mandatarissen hun plicht tot geheimhouding en vertrouwelijkheid respecteren o.a. wat betreft besloten vergaderingen en meeting.mobile (waartoe de toegang strikt persoonlijk is en niet aan derden mag doorgegeven worden).

Artikel 12

In het kader van hun algemene luisterbereidheid kunnen gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn de rol vervullen van vertrouwenspersoon. Dit houdt in dat dit vertrouwen niet mag worden geschaad.

3.2. Het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn als administratieve begeleider en ondersteuner

Artikel 13

Gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met betrokken instanties: zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken van een dossier, daarover verdere uitleg en verantwoording te vragen, en voorafgaande vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Artikel 14

Gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn hebben het recht vragen te stellen naar concrete toelichting bij de bestaande regelgeving of een genomen beslissing, naar de stand van zaken van een dossier of de verantwoording voor het niet-beantwoorden van vragen door de burger gesteld.

Artikel 15

Bij het ondersteunen en begeleiden van vraagstellers, respecteren de gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn de onafhankelijkheid van de ambtenaren en diensten, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als normaal beschouwd worden voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Artikel 16

Wanneer het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn optreedt als administratief begeleider of ondersteuner van de burger (artikels 13 tot en met 15) wordt de eventuele briefwisseling terzake op naam van de burger gevoerd. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de ondersteunende en begeleidende rol van het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn.

3.3. Tussenkomen

Artikel 17

Bespoedigingstussenkomen waarbij gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn een administratieve of gerechtelijke procedure proberen te versnellen in dossiers die zonder die tussenkomst weliswaar een langere verwerkingsperiode, maar toch een gunstig gevolg zouden krijgen, zijn niet toegestaan. Het bespoedigen van het dossier van de ene houdt immers automatisch het vertragen van de behandeling van andere dossiers in, wat een vorm van favoritisme is.

Artikel 18

Verzoeken van een gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn om een burger te begunstigen zijn verboden. Tussenkomen bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het bevorderen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie en binnen de gerechtelijke sector zijn niet toegestaan.

Artikel 19

Als gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn om steun gevraagd worden door of voor kandidaten die een bepaalde functie of bevordering ambiëren, dan delen de mandatarissen aan de kandidaten mee dat de benoeming of bevordering gebeurt op basis van de vastgelegde criteria en verwijzen ze de kandidaten door naar de geëigende instanties.

Artikel 20

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn mogen wel informatie inwinnen en doorgeven omtrent de voorwaarden en de organisatie van examens en bekwaamheidstests en de procedures voor benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.

Artikel 21

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn mogen zich engageren tot het uitoefenen van toezicht op de objectiviteit van examens of bekwaamheidstests. Om die objectiviteit te garanderen, kunnen zij inlichtingen inwinnen over de evaluatieprocedures en –criteria.

Bij de eigenlijke selecties komen zij niet tussenbeide. Zij mogen dus uitsluitend als waarnemer bij het examen aanwezig zijn. Zij nemen niet deel aan de activiteiten van de examencommissies. A posteriori kunnen zij wel vragen stellen over de objectiviteit van het examen of de test, of over de objectiviteit van de evaluatie of de selectie, en in geval van overtreding of van vermoeden van overtreding, kunnen zij de tekortgedane partij bijstand verlenen, als die via de geëigende kanalen beroep aantekent.

Artikel 22

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn mogen werkzoekenden op de hoogte stellen van werkaanbiedingen in de particuliere en de overheidssector. Voor die informatietaak mogen zij geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers. Zij moeten zich ook onthouden van enige aanbeveling, zowel schriftelijk als mondeling.

3.4. Onrechtmatige en onwettelijke voordelen

Artikel 23

Elke poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen van een gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Artikel 24

Tussenkomen van gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

3.5. Schijndienstbetoon en ongevraagd dienstbetoon

Artikel 25

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn bewust maar onterecht de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide gekomen zijn (eventueel zonder dat de betrokken burger om een tussenkomst heeft gevraagd) zijn niet toegestaan. Wanneer een burger daar niet om heeft gevraagd, zal het gemeenteraadslid

en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn hem niet aanschrijven om hem, in plaats van of naast de officiële kennisgeving, op de hoogte te brengen van de beslissing die genomen werd in een dossier.

Artikel 26

Alle vormen van ongevraagd dienstbetoon, waarbij gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn wel degelijk daadwerkelijk optreden om de goede afloop van een dossier te waarborgen, maar zonder dat de betrokken burger daarom gevraagd heeft, zijn niet toegestaan.

Dit artikel is niet van toepassing op politieke acties van algemeen belang.

3.6. Bekendmaking dienstverlening

Artikel 27

Het lokale bestuur publiceert de lijst van alle gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn met hun contactadressen en foto op de website van het lokale bestuur.

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen, aanvullend op de informatieverstrekking door de lokale overheid, bekendheid geven aan hun bereikbaarheid voor de bevolking.

Artikel 28

De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn maken in hun verkiezingscampagnes en –mailings die gericht zijn op individuen, geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor bewezen diensten.

3.7. Het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn in relatie met de particuliere sector

Artikel 29

Aan bedrijven waarvoor het lokale bestuur vergunningen moet afleveren, of waarvoor het lokale bestuur adviezen moet uitbrengen, kunnen, in de periode tussen de aanvraag en de eigenlijke toekenning van de vergunning of de bepaling van het advies, geen bezoeken worden afgelegd door mandatarissen en hun medewerkers, tenzij het nuttig is voor het uitbrengen van het advies of het afleveren van de vergunning in kwestie.

Artikel 30

De lokale mandataris neemt een zekere terughoudendheid in acht voor bezoeken die door bedrijven worden georganiseerd. In de voorbereidende fase van belangrijke werken, leveringen en diensten gaan mandatarissen en hun medewerkers niet in op uitnodigingen van bedrijven.

Artikel 31

Op verzoek van het college van burgemeester en schepenen / het vast bureau of de deontologische commissie kan van elk bedrijfsbezoek, elk bezoek aan een project of studiereis een verslag opgevraagd worden dat ter inzage ligt van alle mandatarissen.

Artikel 32

Snoepreizen, zijnde reizen zonder voorafgaandelijk aanwijsbaar en gemotiveerd bestuurlijk nut, zijn verboden.

3.8 Het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn in relatie met het personeel (van het lokaal bestuur)

Artikel 33

Het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn is er, in zijn contacten met het personeel, toe gehouden om volgende regels te respecteren:

- * de bepalingen terzake in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijk welzijn
- * de bepalingen terzake in de rechtspositieregeling van het personeel. De raadsleden zorgen er in het bijzonder voor dat in specifieke situaties zoals aanwervings- en bevorderingsprocedures, evaluatieprocedures en tuchtzaken de spelregels correct worden gevolgd
- * de bepalingen van de deontologische code voor het personeel van het lokaal bestuur.

3.9 Het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn in relatie tot collega's mandatarissen

Artikel 34

Het gemeenteraadslid en raadslid van de raad voor maatschappelijk welzijn is er, in zijn contacten met collega's raadsleden toe gehouden de bepalingen van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijk welzijn na te leven.

4. NALEVING, CONTROLE EN SANCTIONERING

Artikel 35

De lokale mandatarissen engageren zich om deze deontologische code na te leven en erkennen in dat kader het belang van openbaarheid als waarborg voor deze naleving.

Artikel 36

Het college van burgemeester en schepenen / het vast bureau zullen er voor zorgen dat de dossierbehandelende ambtenaren elke tussenkomst (ondermeer uitgaande van politieke mandatarissen en partijfunctionarissen op alle niveaus, vertegenwoordigers van

drukkingsgroepen en publieke, semipublieke of privé-hulpverleners) toevoegen aan het desbetreffende administratieve dossier.

Artikel 37

Er wordt in de gemeenteraad en in de raad voor maatschappelijk welzijn een deontologische commissie ingesteld die waakt over de naleving van de deontologische code.

Deze commissie wordt samengesteld uit één commissielid vanuit elke politieke fractie vertegenwoordigd in de gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn.

Elke politieke gemeenteraadsfractie die meer dan drie leden telt, vaardigt per bijkomende, begonnen schijf van 3 leden één extra commissielid af.

Deze bijkomende leden zijn gemeenteraadsleden/raadsleden van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Elke politieke fractie duidt, indien mogelijk, voor elk van haar commissieleden een vervanger aan.

De voorzitter van de gemengde deontologische commissie wordt aangeduid door de gemeenteraad.

Ambtenaren of andere personen die geconfronteerd worden met een inmenging van een mandataris of derde die zij in strijd achten met deze deontologische code, worden verzocht hiervan binnen tien dagen melding te maken bij de algemeen directeur. Kopie van de melding wordt onverwijld ter kennis gebracht van het betrokken raadslid. Anonieme klachten zijn onontvankelijk.

De algemeen directeur legt de in het tweede lid omschreven meldingen voor aan de deontologische commissie binnen de dertig dagen na ontvangst. De commissie zetelt achter gesloten deuren en alle leden respecteren tijdens en na de behandeling de absolute vertrouwelijkheid. Voor en tijdens de behandeling en ook na de uitspraak respecteren alle gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn de discretieplicht. De commissie onderzoekt die meldingen op hun gegrondheid. Daarbij moet het recht van verdediging van het betrokken raadslid worden gevrijwaard.

Het raadslid heeft het recht te worden gehoord door de commissie. De procedure moet gevoerd worden binnen een redelijke termijn. De uitspraak moet geschieden binnen de dertig dagen na sluiting van de debatten.

De beslissing van de commissie moet worden goedgekeurd met een volstrekte meerderheid van stemmen van de aanwezige en effectieve leden. De beslissing moet worden gemotiveerd. De termijnen worden verdubbeld in vakantieperiodes.

Wanneer de voorzitter voorwerp uitmaakt van een melding zoals omschreven in de tweede alinea dan wordt hij als voorzitter vervangen door het lid van de commissie met de grootste dienstanciënniteit dat niet behoort tot de fractie van de gewraakte voorzitter.

Wanneer een lid van de commissie voorwerp uitmaakt van een melding dan wordt hij vervangen door een ander lid van zijn fractie.

Als de commissie een inbreuk op de deontologische code vaststelt, dan zal zij een blaam leggen op de betrokken mandataris.

5. DATUM VAN INWERKINGTREDING EN EVALUATIE

Artikel 38

De code treedt in werking voor de mandatarissen de dag na de goedkeuring in de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn. Ze wordt toegevoegd als annex bij respectievelijk het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad en van de raad voor maatschappelijk welzijn.

De code wordt openbaar gemaakt. De integrale tekst kan geraadpleegd worden op de gemeentelijke website.